

Експертний висновок

до законопроекту згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення сприятливих умов для залучення масштабних інвестицій у промислове виробництво» (реєстр. № 5688-1 від 06.07.2021), внесений народним депутатом Руцишиним Я. І.

2. Завдання законопроекту

Законопроект передбачає внесення змін до Податкового кодексу України (далі – Кодекс) з метою надання преференцій з оподаткування для учасників індустріальних парків, а саме:

- звільнення від оподаткування податком на прибуток підприємств прибутку учасника індустріального парку, включеного до Реєстру індустріальних парків, від здійснення господарської діяльності виключно на території (в межах) індустріальних парків у сферах переробної промисловості (розділ 10, клас 11.07 розділу 11, розділи 13-17, 19-33, крім виробництва підакцизних товарів) або науково-дослідної діяльності (розділ 72 КВЕД 009:2010);

- звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій із ввезення на митну територію України у митному режимі імпорту нового устаткування (обладнання), що не виготовляється в Україні, визначене в частині шостій статті 287 Митного кодексу України, що ввозиться учасниками індустріальних парків, включених до Реєстру індустріальних парків, виключно для власного використання під здійснення ними діяльності у сферах переробної промисловості (розділ 10, клас 11.07 розділу 11, розділи 13-17, 19-33, крім виробництва підакцизних товарів) або науково-дослідної діяльності (розділ 72 КВЕД 009:2010) на території (в межах) індустріального парку (без права надання в оренду, лізинг чи передачу в користування третім особам на будь-яких інших умовах).

Крім того, законопроектом пропонується надати право сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, для учасників індустріальних парків, включених до Реєстру індустріальних парків:

- встановлювати пільги з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, що сплачується на відповідній території, з об'єктів нежитлової нерухомості;

- встановлювати ставки земельного податку та орендну плату за землі державної та комунальної власності в розмірі, меншому ніж розмір земельного податку, встановлений рішенням відповідного органу місцевого самоврядування для певної категорії земель, що сплачується на відповідній території;

- звільняти від сплати земельного податку.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B040000099F72E00B5F09200](#)

Підписувач [Воробей Світлана Іванівна](#)

Дійсний з [31.03.2021 16:25:30](#) по [31.03.2023 16:25:30](#)

Міністерство фінансів України

11210-03-3/22973 від 22.07.2021

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту матиме вплив на дохідну частину державного та місцевих бюджетів.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Розробником не надано відповідних фінансово-економічних розрахунків впливу положень законопроекту на показники бюджету.

За експертною оцінкою, прийняття та реалізація положень законопроекту в частині запровадження пільг з податку на прибуток підприємств та податку на додану вартість матиме негативний вплив на надходження зазначених податків до бюджету. Однак оцінити вартісну величину впливу не вбачається можливим через відсутність прогнозних показників щодо кількості учасників (в розрізі видів діяльності), які будуть включені до Реєстру індустріальних парків та скористаються пільгами.

Довідково: За даними ДПС сума податку на прибуток підприємств, сплаченого підприємствами сфери переробної промисловості (розділ 10, клас 11.07 розділу 11, розділи 13-17, 19-33, крім виробництва підакцизних товарів) та науково-дослідної діяльності (розділ 72 КВЕД 009:2010) за 2019 рік склала 15 833,8 млн грн., за 2020 рік – 15 060,8 млн гривень.

Обсяг ввезених на митну територію України товарів, необоротних активів за вказаними значеннями КВЕД за 2019 рік становить 291 319,6 млн грн, за 2020 рік – 250 285,4 млн грн, сума податку на додану вартість – 58 181,4 та 50 004,8 млн гривень відповідно.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Пропозицій щодо можливостей фінансового забезпечення у поточному бюджетному періоді законопроектом не передбачено.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Проект Закону не відповідає нормам статті 27 Бюджетного кодексу України, відповідно до якої до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки).

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Надання податкових пільг та преференцій окремим суб'єктам господарювання не узгоджується з одним із основних принципів, на яких ґрунтується податкове законодавство – принципом рівності усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації, забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної

приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу (підпункт 4.1.2 пункту 4.1 статті 4 Кодексу).

Водночас, як показує практика, стимулювання діяльності будь-яких суб'єктів господарювання шляхом надання їм права на застосування пільгових режимів не сприяє покращенню діяльності вказаних суб'єктів господарювання чи суттєвому збільшенню їх продуктивності, а, навпаки, призводить до ускладнення системи адміністрування податків та створення різних схем податкової оптимізації.

Також слід зазначити, що відповідно до Меморандуму про економічну та фінансову політику, укладеного з Міжнародним валютним фондом 02 червня 2020 року, Україна взяла на себе зобов'язання утримуватися від запровадження нових звільнень від сплати податків або податкових пільг, включаючи вільні економічні зони, пільгові ставки та мита.

Крім того, реалізація норм законопроекту матиме негативний вплив на показники дохідної частини державного бюджету за рахунок недонадходження основних бюджетоутворюючих податків – податку на прибуток підприємств та податку на додану вартість за значним переліком видів економічної діяльності. Як наслідок, це матиме вплив на можливість держави здійснювати фінансування державних програм, у тому числі спрямованих на підтримку населення.

Зокрема, в частині податку на додану вартість запропоновані у законопроекті норми не конкретизують, яке саме устаткування (обладнання) буде ввозитися на митну територію України. Водночас відповідно до Закону України «Про Митний тариф України» товари, що ввозяться на митну територію України, класифікуються за певними кодами УКТ ЗЕД. Відсутність у законопроекті чіткого визначення товарних позицій за кодами УКТ ЗЕД призведе до можливого неконтрольованого обсягу ввезення таких товарів та ускладнити адміністрування податку на додану вартість.

Одночасно слід зазначити, що на сьогодні Кодексом передбачено ряд преференцій та звільнень від оподаткування для бізнесу під час дії карантинних обмежень, створені достатні умови для стимулювання залучення інвестицій в реальний сектор економіки, у тому числі, через індустріальні парки.

Так, державна підтримка індустріальних парків передбачена у вигляді звільнення від сплати ввізного мита при імпортуванні на митну територію України обладнання, устаткування та комплектуючих до них, матеріалів, що не виробляються в Україні, не є підакцизними товарами для облаштування території індустріальних парків і здійснення на ній господарської діяльності.

Відповідно до статті 24¹ Бюджетного кодексу України вона може надаватися за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку, які спрямовуються на виконання інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, що мають на меті розвиток регіонів і відповідають пріоритетам, визначеним у Державній стратегії регіонального розвитку та відповідних регіональних стратегіях розвитку.

Крім того, Законом України від 02 травня 2021 року № 1293-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування суб'єктів господарювання, які реалізують інвестиційні проекти із значними інвестиціями в Україні» передбачені податкові пільги для інвесторів, зокрема, звільнення до 1 січня 2035 року від оподаткування податком на додану вартість операцій із ввезення в Україну устаткування (обладнання), комплектувальних виробів до нього, та податком на прибуток підприємств інвесторів протягом п'яти років у межах строку дії спеціального інвестиційного договору. Органам місцевого самоврядування надається можливість зменшувати ставки земельного податку та орендну плату за землю державної та комунальної власності або звільняти від плати за землю.

Такі пільги застосовуватимуться до інвестиційних проектів зі значними інвестиціями, до яких відповідно до Закону України від 17 грудня 2020 року № 1116-ІХ «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні» віднесені проекти, які передбачають внесення понад 20 млн євро інвестицій, створення понад 80 нових робочих місць із середньомісячною заробітною платою, яка більше середньої по галузі не менш ніж на 15%.

Щодо запропонованих змін в частині земельного податку та податку на нерухоме майно слід зазначити, що статтею 12 Кодексу визначено, що сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, у межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів. Встановлення місцевих податків та зборів здійснюється у порядку, визначеному Кодексом.

Отже, враховуючи те, що згідно з пунктом 10.1 статті 10 Кодексу податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, та плата за землю належать до місцевих податків і зборів, органи місцевого самоврядування, реалізуючи право, надане статтею 26 Закону України від 21.05.1997 № 280 «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон № 280), та зважаючи на статті 12, 266 та 284 Кодексу, з огляду на зовнішні і внутрішні фактори, що впливають на розвиток відповідних територій, мають можливість своїми рішеннями встановлювати ставки плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, в діапазоні від «0» до максимально встановлених Кодексом розмірів і надавати пільги із їх сплати для окремих категорій платників.

При цьому, органи місцевого самоврядування самостійно приймають рішення щодо доцільності встановлення на території відповідної громади податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Водночас слід зазначити, що відповідно до статті 71 Закону № 280 органи виконавчої влади, їх посадові особи не мають права втручатися в законну діяльність органів та посадових осіб місцевого самоврядування, а також

вирішувати питання, віднесені Конституцією України, цим та іншими законами до повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування, крім випадків виконання делегованих їм радами повноважень, та в інших випадках, передбачених чинним законодавством.

Таким чином, органи місцевого самоврядування на підставі законодавчо наданого права під час прийняття відповідних рішень вже мають повноваження надавати пільги із сплати цих податків, у тому числі, встановлювати ставки плати за землю у меншому розмірі для учасників індустріальних парків, включених до Реєстру індустріальних парків.

З огляду на викладене, проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення сприятливих умов для залучення масштабних інвестицій у промислове виробництво» (реєстр. № 5688-1 від 06.07.2021), не підтримується.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Світлана ВОРОБЕЙ